

Chirurgická liečba rozsiahleho krvácania so subretinálnou aplikáciou aktiváru plazminogénu pri hemoragickej forme VPDM

Popov Ivajlo, Valášková Jela, Krásnik Vladimír

Klinika oftalmológie LFUK a UNB Ružinov, Bratislava

Úvod

Vlhká forma vekom podmienenej degenerácie makuly (VPDM) je zrak ohrozujúce ochorenie, ktoré môže byť komplikované krvácaním z novovzniknutých ciev, čím dochádza k náhlemu zhoršeniu funkcií zraku. Väčšie riziko krvácania je spojené s antikoagulačnou liečbou, obzvlášť ak je spojená so zvýšenými hodnotami krvného tlaku.

Kazuistika

Žena, 69 rokov, prichádza na vyšetrenie s asi mesiac trvajúcim zhoršením funkcií zraku na ľavom oku (ĽO). Pri vyšetrení diagnostikovaná vlhká forma VPDM s exsudáciou pod sietnicu. Pacientka je indikovaná na začatie anti-VEGF liečby, ale v priebehu schvaľovania liečby dôjde náhle k zhoršeniu zrakových funkcií. Pacientka udáva náhle „zastretie“ pred ľavým okom, objektívne najlepšie korigovaná centrálna ostrosť zraku (NKCOZ) ĽO: sporný svetlocit. Počas oftalmologického vyšetrenia zistený prekrvácany sklovec, ultrazvukové vyšetrenie ukazuje intraretinálne a subretinálne

zakrvácanie s výraznou hemoragickou abláciou choroidey. Pacientka užíva antikoagulačnú liečbu, warfarín. Je akútne prijatá na chirurgickú liečbu – pars plana vitrektómiu (PPV) s aplikáciou tkanivového aktivátoru plazminogénu (tPA). Tretí deň po operácií pri predpoklade kompletného nástupu účinku tPA sa realizuje extrabulbárna drenáž suprachoroidálnej hemolyzovanej krvi. V nasledujúcich dňoch sledujeme postupné vstrebávanie zvyškov subretinálneho a suprachoroidálneho krvácania, s poklesom choroideálnej ablácie, ale s reziduálnou amóciou v dolných kvadrantoch sietnice. Z tohto dôvodu pacientka podstúpila znovu operáciu s drenážou subretinálneho krvácania a implantáciou silikónového oleja. Pri poslednej kontrole mesiac po operácií je sietnica kompletne priložená, tamponovaná silikónovým olejom a NKCOZ je 20/200 na ETDRS optotypoch.

Záver

Hemoragická forma VPDM je vážna komplikácia tohto ochorenia. V prípade kombinácie s antikoagulačnou liečbou a zvýšenými hodnotami krvného tlaku môže nastať krvácanie masívneho charakteru do viacerých očných štruktúr. V našej kazuistike prezentujeme takýto ťažký stav, kde pomocou správne zvolených a načasovaných chirurgických postupov (PPV, tPA, suprachoroideálna drenáž, implantácia silikónového oleja) sme dosiahli výrazné anatomické aj funkčné zlepšenie.